

نهفرین له داگیرکه رانی کوردستان

ئه حمده دهشتی

له میژه داگیرکه رانی کوردستان زور به درندهیی و ناکه سانه نیازی گلاویان خویمان به سهر گهلی کوردستان دا سه پاندوووه به شیوهیه کی زور نامرؤفانه و نامهردانه په لاماری خاکی کوردستان ده دن و ساله های ساله که دژی هه موو بیرو بو چون و هه موو مافیکی ئه م کورده زور لی کراو و مال داگیرکراو و خاک خاپوور کراوه، به دهستی ئه و رژیمه فاشیانه و هه زاران کاره سات و نه هه مته تی و رهنج و جفا به سهر گهلی کورد دا هاتوه، ده بیین که هه تا ئه مپوکه ش گهلی کورد ئوخه ی له ژبانی خوئی نه کردوووه ساتیکیش له لانه ی ژبانی و زیدی باوک و باپیرانی خوئی دا نازادو ره هاو سه ره به خوئی نه ژباوه، به تایبه تی داگیرکه ری تورک هه ره له وساته وه که ئیمبراتوریه تی عوسمانی و دهوله تی تورکیان دروست کردوو، به هه موو شیوهیه که وه دژی کوردو کوردستان راوه ستاون و هه تا ئه مساته ش دژیبه گهلی کوردو کوردستان و گهلی کوردیان له ناو مال و حالی خوئی دا په لامار داوه و به سهدان کاره سات و په ریشانی و مال و پیرانیان بو کوردو کوردستان وه دی هیناوه، ئه و کورد کوژانه، ئیستاش هه ره به و نیازن که دیروکی کوئی پر له جناهیه تکاریه کانیان دژ به گهلی کورد زیندوو بکه نه وه و له به رامبه ره موو رای جیهانیان و له بهر چاوی به ناو بهرگران له تروریزم و نه هیشتی تروریزم زور به راشکاوی هه ره شه و گره شه له کوردو کوردستان ده کن و هاوار ده کن و ده لئین ئیمه دژی هه ره قهواره به کی گهلی کوردین له هه ره شوینیکی ئه م جیهانه بیین و ته نانه ت ئه گه ره له جنوبی ئه قه ریقاش ئه و قهواره به بو گهلی کورد دروست بیین و هه ره شه ی نه مان له م گهله کورده هه ژارو بین ده ره تانه ده کن و دهستی ته ماع و درنده یان بو زیدی باوک و باپیرانی گهلی کورد درو ده کن و به خه یالی گلاوی خویمان ده یانه وی ته واوی کوردستان دیسانه که به خاک و خوین بکیشنه وه و ئه گه ره بو یان بلوین ته وای لی ناگه رین که گهلی کورد ته نانه ت بو ساتیکیش بسره وی ت و له لانه ی خوئی دا خاوه نی بوون و نه ته وایه تی خو به وه بیین و روژی له روژان به ئاسوده یی و ئارامی و نازادی و سه ره به ز و ره ها له ناو مالی خو دا بیین.

ئه گه ره کورته ئاوریک له دیروکی پر له ژان و کاره ساته کانی گهلی کورد بده بنه وه ده بیین که زور له میژه رژیمی تورکیای داگیرکه ری کوردستان دژ به هه موو بیرو باوه ریکی کوردایه یی و دروست بوونی کیانکی میلی گهلی کورد هه ویان داوه بو سه ره نه که وتی ئاوات و ئاره زوی کوردو کوردستان به هه زاران ره له ی خه بانگیرو قاره مانیان له ناو زیندانه ره شه کانیان له ژیر باری زه برو زه ننگ و شکه نجه و تی هه لدانه وه دا له ناو بردوو و به سهدان ره له ی شو رشگی و تیکوشه ریان له سیداره داوه به هه زارانان ون و ویل و ده ره به ده ره کردوو، هه میشه و ئیستاش دهوله تی داگیرکه ری تورک هوکاری هه ره مه زن و درنده و ریکی هه موو کیانکی میلی کوردن، هه ره که هه موو هه ول و ته قه لایه کیان بو له ناو بردن و نه هیشتی کوردو کوردستانه و به ئاشکرا داوای ترور کردنی چل ملیون کورد ده کن و گوچکه ی جیهانیانیش له راست ئه و بوچووانه ی تورک که ره و بین ده ننگ. خو وه نه بین ئه م نیازه گلاوه ی تورک شتیکی تازه بیین، هه ره کوربدیک و نازادینخو زیکیش له م جیهانه دا هه موو ئه م راستیانه زور چاک ده زانیت و ئه و هه موو کاره سات و به سهر هات و رووداوه تال و ناخوشانه ی که به سهر کوردستانه وه هاتوه له ته واوی کوردستانی گه ره دا دهستیکی ئه و داگیرکه رانه ی تیا بووه، دهوله تی تورک که به شینیکی زوری له خاکی کوردستانی نازیز داگیر کردوو، به نه یینی و به ئاشکرا هه ره له و ساته وه که خاوه ن ده سه لاتن، هه موو هه ولینکیان به هه موو شیوهیه که وه بو له ناو بردن و نه ماننی گهلی کورد داوه ده دن و ته نانه ت مافی په ییشیان به زمانی دایک و باوکمان لی قه ده غه کراوه که زمان بو خوئی بنه مایه کی گرنگی بوونی هه ره میلیه تیکه و خو ئه گه ره زمان نه بوو میلیه تیش نابین، داگیرکه ری تورک هه ره له کونه وه هه موو که لتوو فهره نگی کورده واریشیان دزیوه و خویمان به سهر خاکی پیروزی کوردستان دا سه پاندوووه و ناویان لی ناوین تورکی چیا، به لی رژیمی داگیرکه ری تورک ئه وه نده فاشینه به رامبه ره به کورد کن ده توانی ته نانه ت ناوی کورد بیینی و بلی من کوردم و ئه و له ناوی ده بن، هه ره له سه ره تاکانی ئیمبراتوریه تی عوسمانی و دامه زانندی دهوله تی تورکه وه به بیرو باوه ری دکتا توریانه ی که مالیزی مله ور هه تا ئه مپوکه ش دژیبه تی گهلی کوردیان کردوووه به هه زاران کوردیان کردو ته سوته مهنی نیازی گلاوی خویمان و لی نه گه راون که گهلی کورد هیچ مافیکی ره وای خوئی هه بی ت و له ناو لانه ی خوئی دا ته نیا بو ساتیکیش سه ره به ست بییت و دوور بیین له چه وساو به یی و نا ئارامی ژبان، ئه گه ره ئاوریک له میژوو بده بنه وه ده بیین که ئه و داگیرکه رانه چون به ناوی دین هه زاران هه زار کوردو میلیه تانی تریان ته فرو تونا کردوو چون دینیان کرد به ئاله تیک بو دامه زانندی دهوله تی خویمان و چون به هه زاران ره له ی کوردیان له خسته بردوووه به ناوی سواره ی حه میدیه وه له به ره کانی شه رو فراوانتر کردنی ئیمبراتوریه نه خوشه که ی عوسمانیه کان کوردیان کرد به

سوتهمه نى، كوردى هه ژارو بى دهره تانىش له كارىگه ربه تى ئه و داگيركه ره درندانه دا چهند نه زانانه هاو كاربان كردوون و پاشانىش له ناويان بردوون، ده بىنين سى سهد سال له مه و بهر فهيله سوڤى زاناو گهورى كورد ئه حمده دى خانى ده لىتن:

ئەف رۆم و عەجەم وان حەسارن
كورمانج هەمى له چار كەنارن
هەردوو تەرەفان قەبىلى كورمانج
بۆ تىرى قەزا كەردنە ئامانج
هەر تاپنە سەدەك سەدەك
ئەف قولزومى بە حەرى تاجىك
هەندى كۆبەك خرووج و تەحەرىك
كورمانج دىن بە خون موله تەخ
وان ژبهك دەكەن مىسالى بەرزەخ

(ده بىنين كه خانى مەزن چەند بە لەبارى و جوانبو بە دلى پر له نازاربه وه باسى كورد دەكات و دەلى (گەلى كورد بوونە تە شورە و دىوار بۆرۆمیان و عەجەمان، بە و پەرى نازاربه تى و دلیریان خویان كەردۆتە سوتەمەنى دامەزراندن و چەسپاندنى ئه وانە وه و هەر لایه نىك دژ بە و لایه نەكەى تەرەبه وه هەر كامەشيان بوونە تە كلىلى سەر مەرزەكان و دژ بە يەكە وه وه هەر خىلىكيان بووه بە شورە به كى نە سمر او و پتە و هەر بۆيه شه كه رۆم و عەجەمان كوردیان كەردوو بە نىشانەى تىرى قەزا وه كاتىكيش كه لىشاوى دەریای رۆم و عەجەم بىنە سەرىكە ئه و كورد له نىوانیان دا شه لالی خوین دەبن و گەلى كورد له خوینى خویان دا ده گەوزنن) بەلى ئه گەر ئاوپك له دىرۆكى پر له كارەسات و نەهامە تیه كانی گەلى كورد بەهینه وه ده بىنين هەستى نەزاین و خزمەت كەردن بە بىگانه چەند زۆر بووه له كوردستان و كوردى بى دهره تان و هه ژارو نه زان چون به ناوى دىن پشتى له ئه ز دراوه و چون به هه زار هه زارمان لى كۆژاوان و هەر دوپى بوو به ناوى سورەى ئه فاله وه داگيركه رانى كوردستان به سەدان هه زارانیان لى ئه فەل كەردن و له كوردستانی باشوور دا ئه وهى و بستان به سەر كوردیان هیناوه و سى سهد هه زار گوندى كورده واریان به خاك یه كسان كەردو گەلى كورد كیمیا بارانىش كراو به ده گەن گەلىكى وهك كورد پەیدا دەبیتن كه ئاوى به سەر هاتبیتن و لەم جیهانهش دا هەرگیز له سەر كورد هەل نە دراوه تى و كەس باسى نە كەردوون و ئه مپروش هەر لەم هه ره شانهى دوژمنانى داگيركه رى توركه كه جیهان بى دەنگن.

ئەمڕۆكه ده بىنين كه دواى ئه وهى كه گەلى كورد خەرىكه حۆى داين بكات و له ناوچه به كى كه مى كوردستانی باشوردا هەندى له مافە كانی گەلى كورد وه دى هاتوو، بۆیهك دىسانه كه داگيركه رى تورك دەبانەوى كه ئه م ئه زمونە و ئه م هه له له كورد تىك دەن و دەستى زۆرداریان بۆ گەلى كورد درىژ دەكەن و هه موو رۆژى به به هانه به كه وه دەبانەوى نىازى ترۆرىستانەى خویان به سەر گەلى كورد دا بسە پىنە وه و كوردستان بكن به مەرگستان و هه موو نازارو رەنج و نەهامە تیه كان و كارەساتە كانی میژووى رەشيان لەم به شهى كوردستانىش دا زىندوو بكنه وه و دىسان كورد تۆش به كارەساتە مەزەنە كانی بكنه وه.

لێره دا دەمەوى بلىم كه دياره راسته دەلین دىرۆك دوباره دەبیتە وه ئه مەش جىگەى داخ و حەسە ته بۆ گەلى كورد، دەوله تى تورك هه روهك له كۆنە وه پىشهى بووه كه دژبه كوردو كوردستان بىتن، ئه مپروكه ش دەبىنين كه چەند بى شەرمانه له به رامبەر هه موو جیهانیان و هه موو ئاشتی خوازان و مروف دۆستان و بهرگى له مافى مروفان هاوار دەكەن و دەبانەوى كه گەلى كورد ترۆر بكن و هاو كارىشان دەكریتن، ئه ی مانای له ناو بردنى ترۆرىستان و وه دى هینانى جیهانىكى ئاسوده و دوور له نازاوه و دەستى ترۆرىستان مانای چیه و ئه وانەى كه ئه و ئىدعا به ده كەن به تەمای چىن و ئه گەر داگيركه رى تورك له كوردستانی باشور دا نىازى گلاوى بىتنه دى ئه وسا به رامبەر چل ملیون كورد ئه وانەى كه دەلین شه پرى دژى ترۆرىزم ده كەین چى دەلین؟

به لام دەبىن داگيركه رى تورك هه موو ئه وانەى كه كوردستانیان داگيركردوو ئه وه باش بزانی كە و ره ی به رزى گەلى كورد به رامبەر هەر هیرش و په لامار دایك له لایه ن داگيركه رانه وه هەر به هیز تر و پتە تر دەبیت و گەلى كورد له كوردستانی باشوردا له سايه ی یه كگرتن و یه كبونى سەرتا سەرى كوردستان و به رامبەر دوژمنانى كه هه موو بۆچون و لایه ن و هه ست و بىرىكى جیاوازیش به یه كه وه دەبن به بەندىكى پۆلاىن و

له بهرامبەر هه‌موو هێرشیکێ ناپه‌وا و دوژمنکارانه‌ی هه‌ر که‌سه‌ی که‌ بیه‌وئ گه‌لی کورد توش به‌ کاره‌سات و ناخۆشی و نا ئارامی بکاته‌وه‌ ده‌وه‌سته‌ین، ئه‌و رۆژگارو سه‌رده‌مانه‌ نه‌ماوه‌ که‌ تورکه‌ داگیرکه‌ره‌کان گه‌لی کورد بجه‌له‌تێن و رۆله‌کانی گه‌لی کورد بۆ نیازی گلاوی خۆیان به‌ کار به‌ن، ئه‌و ده‌مانه‌ نه‌ماوه‌ که‌ بتوانن کورد بکه‌ن به‌ سوارانی حه‌میده‌و دژی کورد و دوژمنانی خۆیان به‌ کاریان به‌رن، خه‌یالیان خاوه‌ ئیتر گه‌لی کورد به‌ یه‌ کپارچه‌یه‌وه‌ به‌رامبەر هه‌ر هێرشیکێ دوژمنان ده‌وه‌ستیت و کوردستانیان لێ ده‌یێ به‌ گۆرستان و ئه‌بجاره‌ نه‌مانی خۆیان دا‌یێ ده‌که‌ن و هه‌موو گیرو گه‌فته‌کانی ناو خۆیان و ئابووریه‌ رماوه‌ که‌یان و ئه‌و هه‌موو زۆر و زۆرداریه‌یان ده‌یه‌ته‌ سێداریه‌ی خنکاندنیان و ئه‌بجاره‌ ته‌فرو تونا ده‌بنه‌وه‌ و هه‌موو کوردی به‌ یه‌که‌ ده‌نگه‌وه‌ هاوار ده‌کات و ده‌لیت:

— پڕۆن پڕۆن داگیرکه‌ران تف له‌ چاره‌ی گشت زۆرداران
نه‌فرین له‌ وه‌ی که‌ کورد کۆژه‌ دوژمن کورده‌ و هه‌ر خۆین مژه
ئه‌مڕۆ بیری توله‌ی کوردان ده‌سه‌وتی گشت نامردان
هه‌ر بستیکی کوردستانمان گۆرستانه‌، بۆ دوژمنمان

سه‌رچاوه‌ی شیعری خانی له‌ کتیی له‌ پیناوی راستی و کورد و خانی: نویسی موحه‌مه‌دی مه‌لاکه‌ریم وه‌رگه‌راوه‌ ۲۷ . ۲ . ۲۰۰۳

تیبینی کوردستان نیّت:

مه‌رج نییه‌ ئه‌م نووسینه‌ له‌ گه‌ل بیره‌و بۆچونی نه‌ته‌واپه‌تیماندا بیّت، که‌ بۆچونی (کوردستان نیّت) ه‌، به‌لام به‌هۆی بڕوا بوونمان به‌ نازادی ده‌رپه‌ینه‌وه‌، بلاویده‌ که‌ینه‌وه‌... له‌ گه‌ل ریز و خۆسه‌ویستیماندا بۆ پارێزهرانی بیری نه‌ته‌وه‌یی و خه‌باتکاری ئه‌م رێگایه‌.

ئه‌م تیبینی یه‌ له‌ ژێر هه‌موو نووسینی کدا ده‌نووسریت... ۱۵-۱-۲۰۰۳